

Híába a világgözegetőnek megjárta az erő (a kiválasztottság feszül benne). Híába a tudatos, program-szerű meghirdetés, kigondolt költemények ezek, és a hangjuk is hideg, kereszt. Mintha jégdarabok közt járnánk és valóban „Kádországbán.” Pedig Szombatky Ilona tud egyszerűen, mélyen és mégis mélyen is írni, — gazdag és finom érzé-nyalátú a belső világa — és kár, hogy mindenáron „nagyot”, különöset akar mandani. (V. I.)

A FURNESI POLGÁRMESTER. *Georges Simonon regénye.* (Révai, 1942.)

Simonont már nem kell bemutatni a magyar olvasónak. „A besurranók” cí-mű regénye a tavalyi év egyik nagy si-keje volt. Minden egyes könyve izgal-mas, mint a detektívregények, de lé-lekbrázolásának teljessége, légkört te-remtő ritka ereje, lüktető stílusának fojtott hangulata magasan az átlag európai irodalomban. Annak az új rea-lizmusnak egyik legjobb képviselője, amelytől a kritikuskor a regény föl-lendülését várják. Ebben a könyvében, úgy szólván semmi szokványosan de-tek-tívregény-szerű elem nincs. A szin-hely ismét Flandria, mint annyi Si-monon-regényben. Hőse a csontos, ri-deg, könyörtelen polgármester, a meg-döbentő zsarnok, aki érthetetlen ka-landjában elveszti a csatát ellenzéké-vel szemben, de végül mégis sikerül megmentenie életének mozdíthatatlan, nyomasztó és félelmetes rendjét. Köz-ben sorra villannak föl a remekül meglátott arcok és jellemek; szinte a mi torkunkat fojtogatja a regény hő-seire lecsapó végzet, s mélyen megren-dít az a dermesztő örület, amely a polgármester furcsa életét kisiklatja. A francia kritika osztatlan elismerés-sel fogadta ezt a regényt, kimagasló műnek tartja, a jellemteremtés és tár-sadalombárzolás remekének, — a pá-ratlanul gazdag Simonon-életmű egyik hatalmas alkotásának. Fordította Ró-nay György.

KÉT ASSZONY. *Thury Zsuzsa regé-nye.* (Révai, 1942.)

Anyá és leánya, két nemzedék, sze-retet és szerelm tragikus összetalál-kozásáról szól Thury Zsuzsa új nagy regénye, az őszi idény irodalmi meg-leptése. Egy pesti nagypolgári család két asszonymezdedékének drámai har-

ca bontakozik ki előtűnik, ezzel a szí-nesbővel, fordulatossággal, az ember-életbővel, ezzel a mélységgel, amely az írónő előző regényét, a nagy-sikertű *Riadó-óra* 20-22-ét is jellemez-te. Thury Zsuzsa bátran merül az élet végzetébe, gazdag anyagából, biztos kézzel megadja ill. jellemző vonásokat, mirdő a dolgok, viszonyok mélyére nézi, nem elámul, kibővíti, hanem életnek vetíti élet s magával ragad a valóságunk azokba a lélekzetállítón izgalmas áramaiába, amelyekben a sor-sok alakulnak, teljesednek és betel-nek. S ezek a sorsok nem a kiválasztottak útját mutatják: azok az erők, amelyek a regény hőseinek életét moz-gatják, ugyanígy érvényesülnek mind-nyájunk életében. A mi életünk, a mi sorsunk drámáját írta meg Thury Zsu-za, a valóság mély ismeretével, el-sodró lendülettel s olyan biztos realíz-mussal, amely regényét a legújabb magyar irodalom jeles alkotásává avatja. Thury Zsuzsa a szenvedély és szenvedés hatalmas erőit mozgató meg s új oldalával mutatja meg az életet. Jelentős ez a mű az írónő pá-lyáján. A borítólapp rajza Bernáth Aurél festőművész munkája.

CSALÓKA SZIVÁRVÁNY. *Tamási Áron színműve könyvalakban.* (Révai, 1943.)

1942. október 24-én mutatták be a Nemzeti Színházban Tamási Áron új darabját. Ez a színmű most könyv-alakban is megjelent s ezzel nemcsak az író híveinek és a magyar irodalom barátainak szerez örömet, hanem az immár nyomtatásba rögzített szöveg elmélyedőbb tanulmányozásával foko-zottabban válik lehetővé e kivételes értékű mű szépségeinek és értékének megvizsgálása. Tamási, akár csak no-velláiban és regényeiben, darabjaiban is új utakat nyit meg és egy új, a maga külön világának szilárd törvén-nyein nyugotó drámai műfajt teremt. A valóságot és a költészetet forraszt-ja egybe, gazdagabb világot tár fel, a népi képzelet bősége csillog jelenetei-ben. Skálája a legteljesebb könnyed-ségtől a hamleti mélységig ér. A mo-dern színjáték kereteit két irányban is kitágítja: a csoda felé és a lélek szimbolizmuskai teremtő mélységé felé. Az új magyar irodalom kiemelkedő alkotása a „Csalóka szivárvány”, mely, mint az igazi drámai művek, olvas-mánynak is elragadó és lebilincselő.